

Газета виходить з 1936 р.

www.btsau.edu.ua

№ 7
(№ 2060)
грудень
2024 р.

УНІВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Традиції

Фундаментальність

Надійність

Сталість

Інновації

МРІЇ, ІДЕЇ ТА ЦІЛІ НА 2025 РІК

Без сумніву – напередодні свят панує особлива атмосфера. Кожен намагається якнайшвидше закрити всі делайни, встигнути придбати подарунки для найрідніших, а головне – підбити підсумки року, що минає...

Для університетської родини 2024 став ще однією яскравою та насиченою сторінкою нашого літопису. Емоційний рік, на який, у жодному разі, не маємо права скаржитися. Кожен член колективу, студенти, партнери доклали максимум зусиль, щоб лише примножувати оберти освітнього механізму. Крок за кроком реалізувалися важливі проєкти,

відкривалися нові шляхи для співпраці, втілювалися важливі ідеї для суспільства, які будуть лише масштабуватися...

Попереду 2025 рік. Мрії, ідей та цілей аж ніяк не поменшало. З року в рік ми лише посилюємо наші позиції, адже рух вперед – це ще одна потужна освітня зброя проти ворога. Звичайно, планувати наразі складно, але зупинятися на досягнутому – це точно не методи українців. Лише вперед із шаною ЗСУ, які боронять наше сьогодні, та зі світлою вірою в омріяне майбутнє!

Злагоди, тепла та затишку у кожній родині, у рідній Україні!

ПРОЄКТ ClimEd: міжнародна співпраця у вирішенні глобальних проблематик сучасності

Глобальна зміна клімату із вузькоспеціалізованої природничо-наукової проблеми вже давно перетворилася в одну з найболючіших проблем світової економіки й політики. Нині вона сприймається як найважливіший елемент нової реальності, до якої окремі країни і людство загалом змушені пристосовувати свою господарську діяльність. Численні інституції розробляють сьогодні проєкти для вирішення таких масштабних проблем як адаптація до зміни клімату та пом'якшення її наслідків на національному, регіональному та глобальному рівнях.

До реалізації таких проєктів долучився і Білоцерківський національний аграрний університет. Четвертий рік поспіль разом із зарубіжними та вітчизняними партнерськими інституціями у межах Програми Еразмус + ми виконуємо завдання проєкту «ClimEd – Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах». До складу консорціуму проєкту входять Університет Гельсінкі (Фінляндія), Університет Ровіра і Віргілі (м. Таррагона, Іспанія), Естонський університет природничих наук

(м. Тарту, Естонія), Одеський національний університет ім. Мечникова, Київський національний університет будівництва і архітектури, Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова, Національний університет «Львівська політехніка», Одеський національний медичний університет, Міністерство освіти і науки України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

Початок. Продовження на 2 стор.

Нещодавно науково-педагогічні працівники Білоцерківського НАУ проходили стажування та взяли участь у підсумковій міжнародній конференції в Азербайджанському технічному університеті (м. Баку, Азербайджан) у межах міжнародного проєкту «Enhancing capacity of universities to initiate and to participate in clusters development on innovation and sustainability principles» (UNICLAD) за програмою Erasmus+, projectKA2 n° 609944-ERP-1-2019-1-LT-ERPKA2-SBNE-JP.

Метою підсумкової конференції стала презентація результатів реалізації проєкту всіма партнерами.

Особливу увагу було приділено реалізації завдань, висвітленню викликів та шляхів їх подолання, обміну професійними навичками і практичним досвідом у розширенні можливостей університетів у розвитку кластерів на регіональному рівні.

За результатами партнерами було представлено навчальні посібники: «Управління інноваційною діяльністю» (відповідальний редактор О.В. Варченко), «Практичний посібник зі створення та розвитку кластерів»: Good Practices з країн ЄС, ініціативи з країн-партнерів (відпо-

відальний редактор Клаус Вагнер, Федеральний інститут економіки сільського господарства та гірських досліджень (Австрія).

На окремій панелі розглядали сучасні освітні та наукові тренди у розвитку європейських університетів, які представлено партнерами з Познанського університету природничих наук (Польща). Цікавою була презентація щодо підходів до створення ефективних та захоплюючих навчальних модулів і курсів, представлена Веронікою Хагер, Стефані Майрхофер з Університетського коледжу аграрної та еколо-

СТАЖУВАННЯ У МЕЖАХ ПРОЄКТУ UNICLAD

гічної педагогіки (Австрія). У межах проєкту учасники також мали можливість ознайомитись з розвитком вищої освіти в Азербайджані, науки, дипломатії та питанням гендерної рівності, прикладами «Міжнародної кластерної садівничої терапії (ICHT) – провідної практики щодо жертв війни в Україні». Заслугує на увагу досвід функціонування кластера DJAS регіону Salento щодо позитивного впливу університетів на вирішення проблем регіонів, представлений партнерами із Середземно-

морського агрономічного інституту м. Барі (Італія).

Набуті знання та навички організації освітньої і наукової діяльності університетів в нових умовах функціонування та посилення ролі у розвитку екосистеми регіону дозволяють науковцям БНАУ зміцнити позиції в національному та міжнародному просторі.

*Н.М. Присяжнюк, кандидат ветеринарних наук,
К.В. Ткаченко, кандидат економічних наук*

ПРОЄКТ ClimEd: міжнародна співпраця у вирішенні глобальних проблематик сучасності

Продовження. Початок на 1 стор.

Метою проєкту є розроблення компетентнісно-орієнтованих навчальних планів для безперервної комплексної підготовки фахівців у галузі кліматичного обслуговування в Україні, а також ініціювання та розвитку додаткової освіти в галузі змін клімату для осіб, які приймають рішення, фахівців залежних від клімату галузей економіки, передусім сільського господарства, будівництва, муніципального господарства, охорони здоров'я, управління водними ресурсами. Необхідність такої діяльності зумовлена тим, що виклики, з якими найчастіше доводиться боротися фахівцям кліматозалежних галузей, пов'язані або зі значною нестачею кліматичної інформації, або з невизначеністю щодо впливу зміни клімату на галузь. Найкращим вирішенням цих проблем експерти вважають навчання, консультації та галузеві звіти у сфері кліматичного обслуговування.

З огляду на зазначене, було окреслено основні завдання проєкту: (1) розроблення компетентнісно-орієнтованих концепцій про-

фесійної освіти в галузі кліматичного обслуговування та додаткової освіти для фахівців залежних від клімату галузей економіки; (2) розроблення навчальних і навчально-методичних матеріалів, підготовки дистанційних і змішаних курсів з метою формування методичного забезпечення для безперервної і комплексної професійної підготовки фахівців у галузі кліматичного обслуговування; (3) розроблення курсів за змішаною формою навчання у галузі змін клімату та адаптації до них для осіб, які приймають рішення, а також масових відкритих онлайн-курсів (МООС-курсів) для фахівців залежних від клімату галузей економіки; (4) розроблення масових відкритих онлайн-курсів у галузі змін клімату та адаптації до них для широкого загалу зацікавлених осіб з урахуванням концепції безперервної освіти впродовж життя.

У кожному з цих курсів передбачено модуль з економіки зміни клімату для врахування невизначеностей кліматичних прогнозів та оцінювання кліматичних ризиків від зміни клімату. Найвні також модулі з соціології та комп'ютерної грамотності.

Цільовими групами проєкту визначено академічні установи (науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти), гідрометеорологічні установи України (керівників та персонал), політичні та економічні державні структури, фахівців залежних від клімату галузей економіки, фахівців муніципальних структур, підприємницькі структури, банки, інвесторів, широкі верстви населення.

У межах проєкту ClimEd науково-педагогічні працівники різних факультетів БНАУ взяли участь у низці тренінгів, на яких опанували передові освітні та інформаційно-комунікаційні технології для побудови гнучкої багаторівневої інтегрованої практико-орієнтованої системи освіти у сфері кліматичного сервісу, адаптації до зміни клімату та пом'якшення наслідків зміни клімату.

Загалом у тренінгах взяли участь 15 науково-педагогічних працівників університету. Результати навчання, отримані під час тренінгів, інтегруються викладачами у зміст дисциплін, які вони викладають, і технології навчання.

Крім тренінгів, у межах проєкту було проведено цікаві емпіричні дослідження щодо ефективності використання кліматичної інформації для потреб аграрної галузі. Опитано спеціалістів, допоміжний персонал та представників адміністративного персоналу 65 підприємств, організацій та установ аграрного спрямування.

Важливим здобутком проєкту стало членство університету у програмі РЕЕХ «Пан'євразійський експеримент». Це міждисциплінарна ініціатива у сфері зміни клімату, якості повітря, навколишнього середовища та дослідницької інфраструктури, що зосереджена на північній частині Євразії.

Виконання проєкту продовжується, передбачається участь НПП у розробленні низки навчальних курсів з кліматичної тематики, а також у тренінгах, присвячених технологіям розроблення масових відкритих онлайн-курсів.

Досягнення поставлених завдань сприятиме становленню і розвитку кліматичних сервісів та їх проникненню в усі кліматозалежні сфери економіки України, а також підвищенню ефективності просвітницької діяльності в інтересах кліматичних сервісів, що є актуальним і необхідним не тільки для України, а й для всього Євразійського континенту.

Примітно, що виконання проєкту ClimEd узгоджується з місією університету готувати висококваліфікованих конкурентоспроможних екологічно компетентних фахівців нового покоління для сталого розвитку аграрної сфери.

*Т.М. Димань,
проректор з освітньої, виховної та
міжнародної діяльності, керівник робочої
групи проєкту ClimEd БНАУ*

Щоразу, по поверненню наших студентів і аспірантів з міжнародних подорожей, цікаво почути їхні думки про побачене, набуті знання та емоції, які по собі залишає нова країна

Про своє перебування в Угорщині та отриманий досвід розповіла О. Никоненко, аспірантка кафедри економіки та економічної теорії:

Моє навчання відбувалося під керівництвом наукового керівника, доцента Nikolett Czira та стосувалося теми мого дисертаційного дослідження.

У перші ж дні в Угорщині було обрано дисципліни, які є дотичними до моєї дисертаційної роботи. Відвідування занять було тричі на тиждень, в інші дні – самостійне опрацювання літератури. На заняттях я намагалася якнайбільше законспектувати, зробити фото, запам'ятати усе необхідне. У вільні дні мала вибір: працювати вдома чи ходити в бібліотеку. Все ж таки вирішила поринути в студентську атмосферу та відвідувала бібліотеку, яка мене найбільше вразила різноманіттям літератури.

Бібліотека Дебреценського університету – неймовірних масштабів, з величезною кількістю підручників, наукових журналів, посібників, з доступом до електронних видань. Особлива атмосфера панувала там! Зазвичай я обирала літературу, чашечку кави в студентському буфеті і насолоджувалася... Біля бібліотеки є зона відпочинку, де студенти можуть опрацювати літературу, готуватися до занять, спілкуватися. Приходити треба було в ранкову годину, коли більшість студентів на заняттях і є можливість знайти вільне місце. Одного дня я спостерігала за

угорськими колегами: вони працювали годинами, створювали презентації, щось обговорювали, демонстрували напрацювання. Мені здалося, що вони із задоволенням готуються до занять. І таких там дуже багато!

Протягом навчання в Дебреценському університеті я аналізувала певні побутові процеси: порівнювала якість деяких продуктів України та Угорщини, спостерігала ланцюг постачання продукції до Угорщини. Розглянула також які шкідливі речовини можуть бути в тих чи інших продуктах, які країни є найбільшими постачальниками для Угорщини. На основі моїх досліджень протягом місяця з науковим керівником було написано статтю та відправлено до друку. Досліджувати можна було ще багато чого, адже навчання не буває забагато!

Повернувшись до України, я продовжую досліджувати цю тему та в майбутньому використаю набуті знання для роботи.

Хочу висловити щирю подяку всім організаторам за неймовірну можливість отриманого досвіду, масу незабутніх вражень та низку нових знань!

*О. Никоненко, аспірантка кафедри
економіки та економічної теорії за проєктом
Erasmus+Uniclad KA2*

СТУДЕНТАМ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ВИПАЛА УНІКАЛЬНА МОЖЛИВІСТЬ – РОЗШИРИТИ НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ ТА ПРОЙТИ МІЖНАРОДНЕ СТАЖУВАННЯ ЗАДЛЯ НОВОГО ДОСВІДУ І НАВИЧОК.

Після поїздки до міста Дебрецен студенти поділилися своїми
враженнями та емоціями, відкривши найяскравіші спогади,
які назавжди залишаться у пам'яті

Аліна Ярова, студентка економічного факультету:

Місяць, проведений у Дебрецені, став для мене незабутнім. Поєднання навчання в університеті з поїздками по країні дозволило не лише поглибити знання, але й відкрити для себе унікальну культуру та історію Угорщини. Особливо враження справили університет, екскурсії до міст Егер та Будапешту.

Давня будівля університету – це історич-

на архітектура, яка зберегла свій власний стиль. Егер нас зустрів середньовічними вулицями та великим собором. Особливо запам'яталась фортеця, з якої видно все місто. В Будапешті ми побачили багато архітектурних пам'яток, як-от: рибацький бастион та ланцюговий міст Сечені.

Я дуже задоволена поїздкою і надовго запам'ятаю ті враження, які від неї отримала.

Вікторія Паска, студентка економічного факультету:

Моя поїздка до Дебрецена була захоплюючою і насиченою. Впродовж цього часу ми мали можливість глибше познайомитися з університетом, відвідали дослідницькі лабораторії, де нам продемонстрували наукові розробки та роботу з аквакультурою, а також відчули атмосферу урочистого відкриття навчального року. Крім навчання, нас чекали цікаві екскурсії: як поїздки до національного парку Хортобагі і міста Егер, де ми пізнавали угорську природу, історію та культуру.

Крім екскурсій, ми мали можливість обрати два предмети, які вивчали протягом місяця. Я обрала операційний менеджмент та стратегічний менеджмент. Ці заняття виявились цікавими і корисними. Окрім

відвідувань лекцій і семінарів, ми повинні були написати невелику роботу за обраними темами. Моєю стала «Управління ланцюгами агропродовольчої продукції». Нам допомогали супервайзери, корегуючи ключові аспекти, підказували де знайти інформацію.

Ми успішно захистили свої презентації, під час яких ґрунтовно висвітлили тему і враження від перебування в країні.

Цей обмін став важливим етапом мого навчання, приніс цікавий і важливий досвід, який знадобиться мені надалі. Хочу висловити подяку Білоцерківському національному аграрному університету за надання такої можливості стажування та організацію поїздки.

СТОРИНКАМИ ІСТОРІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ, ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК, ПРОФЕСОРА Є. І. АДМІНА

Видатний вчений, автор передових технологій, полум'яний патріот України

Народився Євгеній Іванович 18 листопада 1924 року, виховувався в дитячому будинку.

У 1942 році, у розпал воєнного лихоліття, у віці 17 років поповнив лави Червоної Армії, воював у стрілецьких частинах на південному фронті кулеметником. Перемогу зустрів в Ірані, куди з групою радянських військ був направлений після другого поранення.

Демобілізувавшись 1947 року, певний час працював токарем на заводі, потім навчався в Дніпропетровському сільськогосподарському інституті, який закінчив з відзнакою у 1952 році. Наступні чотири роки працював головним зоотехніком навчально-дослідного господарства цього ж інституту. Ще в роки навчання Євгеній Іванович займався науковими дослідженнями і це захоплення переросло в справу всього життя.

Як науковець починав ді-

яльність на посаді завідувача відділом тваринництва Донецької обласної сільськогосподарської дослідної станції. Підготував кандидатську дисертацію на тему: «Матеріали з вивчення фізіології лактації та режимів доїння корів» і успішно її захистив 10 жовтня 1959 року в Українській сільськогосподарській академії (м. Київ).

З 1961 до 1983 р. завідував відділом технології утримання і гігієни сільськогосподарських тварин Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся України. Докторську дисертацію на тему: «Наукові обґрунтування технології машинного доїння корів на фермах промислового типу» захистив 4 листопада 1974 року також в Українській сільськогосподарській академії.

У 1983 році обрано завідувачем кафедри крупного тваринництва Білоцерків-

ського державного сільськогосподарського інституту. На цій посаді, а також на посаді професора кафедри він працював 23 роки.

Працюючи в НДІ тваринництва, Є.І. Адмін віддав багато сил організації, становленню і визнанню відділу технології утримання і гігієни сільськогосподарських тварин, проведенню актуальних наукових досліджень, підготовці кадрів.

За його керівництва вперше у вітчизняній практиці в одному з дослідних господарств Харківської області була освоєна технологія безприв'язного утримання корів на глибокій підстилці з доїнням на апараті «Ялинка». Ферма успішно функціонує майже 60 років і виробляє найдорожче молоко в Україні.

Велика заслуга Євгенія Івановича у становленні технології виробництва молока як науки. Тематиці технологічного спрямування при-

свячено понад 200 наукових праць, зокрема, 9 підручників та навчальних посібників, 13 монографій і брошур, 4 авторські свідоцтва.

На базі чисельних експериментів ним обґрунтовано багато параметрів технології, організації і адаптації корів на фермах машинного доїння, розроблено зоотехнічні обґрунтування і вимоги для автоматизації доїльних апаратів майбутнього; вивчено добуву ритміку кормової поведінки корів і телят за різного їх утримання. Це дало можливість розробити метод режимного годування тварин, втілити його в проєкти і будівництво ферм. Вказаний метод зменшує витрати кормів на 7–18 %, знижує вартість будівництва тваринницьких приміщень на 9–12 %; запропоновано науково обґрунтовані способи групування корів на фермах з метою нормованого, механізованого роздавання кормів та диференційованого

догляду за тваринами різної продуктивності, віку і фізіологічного стану, що зменшує витрати кормів на 12–15 %, а затрати праці – на 16 %; удосконалено технологію утримання нетелей і корів у контрольно-селекційних корівниках ферм; розроблено оригінальні технології проведення отелень корів в денниках взимку і влітку, а також доїння новотільних корів і напування телят молозивом; науково обґрунтовано економічні проєкти поетапного оновлення існуючих молочних ферм з метою втілення енергоресурсозберігаючих технологій рентабельного виробництва високоякісного молока.

Глибокими знаннями і багатим досвідом вчений щедро ділиться з молодими науковцями. Серед його учнів 8 докторів і 24 кандидати сільськогосподарських наук. З його думками рахуються вчені не тільки України, а й усієї Європи. Він був членом кількох спеціалізованих рад із захисту дисертацій.

У навчальному процесі з вивчення скотарства Євгеній Іванович зробив наголос на прогресивних технологіях виробництва молока та яловичини. Він одним із перших розробив мультимедійні програми викладання дисциплін. Завдяки його наполегливості кафедру оснастили сучасними технічними засобами навчання. Йому було притаманне глибоке знання своєї дисципліни і вміння зацікавити студентів змістовними

лекціями, практичними заняттями, які добре сприймалися аудиторією. За розробленими Є.І. Адміном оригінальними методиками студенти виконують лабораторно-практичні заняття і нині.

У вересні 1995 року вченому присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України.

Трудові та бойові заслуги Євгенія Івановича відзначено орденами «Знак пошани» і Трудового Червоного Прапора, Великої Вітчизняної війни II ступеня і 12 медалями.

Багато сил вкладав Євгеній Іванович і в громадську роботу. Тривалий період був головою інститутського комітету ветеранів Великої Вітчизняної війни. Вчений прищеплював найкращі людські риси студентській молоді, аспірантам. Науковій роботі видавався самовіддано, чутливо вловлював все нове. Завдяки глибоким знанням, розуму й інтуїції вирішував проблеми технології виробництва молока в нових економічних умовах. Багатим досвідом щедро ділився з учнями – студентами, аспірантами, співробітниками.

Євгеній Іванович був доброю, чуйною людиною, завжди розумів і допомагав в скрутні. Був не байдужий до чужих проблем, його поважали не тільки учні та співробітники, але й усі, хто з ним працювали.

О.В. Борщ, канд. сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва молока і м'яса

ВІСІМДЕСЯТИЙ ЮВІЛЕЙ ПРОФЕСІЙНОСТІ, ДОСВІДУ, УСПІХУ

Коли у стінах навчального закладу живе дух любові, творчого неспокою, високої мети – його вихованці стануть успішними й перспективними фахівцями.

Створення освітнього середовища, яке сприяє духовному, професійному становленню особистості студента, реалізації його творчих сил, амбітних громадянських цілей – головна мета педагогічного колективу Технологіко-економічного фахового коледжу Білоцерківського національного аграрного університету ось уже протягом 80-ти років. Проте сьогодні, а тим більше майбутнього, не має той, хто не знає свого минулого. Наш заклад освіти має славу й гідну поваги історію, яку всі учасники освітнього процесу знають і шанують: двері Музею історії коледжу щодня гостинно відчинені для кожного.

Чорно-біла світлина зберегла зображення руїн головного корпусу коледжу періоду Другої світової війни, з яких постав заклад. Задokumentована дата народження коледжу – 22 вересня 1944 року з тодішньою назвою – Білоцерківський сільськогосподарський технікум Наркомату харчової промисловості СРСР. Перші заняття розпочалися 17 листопада 1944 року на базі Білоцерківського сільськогосподарського інституту за трьома базовими для відро-

дження країни спеціальностями: ветеринарія, зоотехнія, агрономія.

Перших вступників було всього 132 з різних куточків держави. Навчалися наполегливо, самовіддано, мріяли відроджувати рідну землю. Технікум не мав власної навчально-практичної бази, тому заняття проводили в кабінетах і лабораторіях сільськогосподарського інституту в другу зміну. Ректор інституту А.Г. Щербак одночасно виконував обов'язки і директора технікуму, а першим офіційним директором став О.Ю. Козійчук – випускник Білоцерківського сільськогосподарського інституту, науковець-фронтовик. Саме під його керівництвом формувалася перший професійний викладацький колектив, а навчальний заклад став одним із найкращих центрів здобуття професії і виховання молоді.

Перший випуск відбувся

1947 року, серед понад сотні випускників 17 отримали дипломи з відзнакою. Створення власної навчально-матеріальної бази припадає на 1946 рік, коли Білоцерківська міська рада передала технікуму для відбудови зруйновану війною споруду в центрі міста. Студенти брали найактивнішу участь у будівництві приміщення. Зберігся документ – наказ від 25 червня 1947 року, яким винесено подяку 10-ти випускникам за хорошу роботу під час відбудови. Ще ціннішими є спогади І.Г. Безпечного, випускника 1949 року: «Вчитися було важко, особливо в першому семестрі першого курсу. Окрім навчання, ми прибирали будівельне сміття на території закладу, працювали на відбудові навчального корпусу № 1. Кожен студент повинен був відпрацювати по двадцять годин щомісяця. Це був важкий, але цікавий

час...». З кожним наступним роком заклад збагачувався досягненнями та важливими напрацюваннями, вводили в експлуатацію нові навчальні корпуси, гуртожитки.

Безперечно, фундамент сучасного коледжу становить самовіддана праця кількох поколінь, імена яких завжди вписано в історію: директори О.Ю. Козійчук, В.О. Волінін, М.М. Клименко, Л.П. Лендрік;

викладачі М.Д. Бойко, К.С. Прокопєв, Л.Х. Парамуд, Ф.І. Кондрашов, В.І. Недога, А.І. Вознесенська, С.В. Войницький, С.Г. Василенко, Л.І. Галашевська, Л.Ф. Морева, І.М. Бас, О.К. Лисенко, М.А. Ворона, Н.А. Корнієнко, М.І. Борзак, П.З. Касіяк, Н.І. Лебедєва, Г.П. Битюк, А.І. Петрусь, Н.М. Луговська, Н.І. Зайцева, Л.К. Худякова, З.Г. Журавльова, Л.І. Штика, Т.О. Биковська, В.М. Зубрицька, Л.П. Вербіцька, Н.М. Бой-

ко, Л.І. Ніколаєвич, Л.Д. Фучило та багато інших золотих імен на освітнянській мапі коледжу.

Сьогодні Технологіко-економічний фаховий коледж БНАУ – освітній заклад із власним педагогічним стилем. Тисячі випускників знайшли свою професійну стежку та успішно реалізують набуті знання:

Н.М. Дерев'яно — за-

відувачка Державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи №1 у м. Біла Церква; Т.Б. Рижак – начальниця виробничого процесу ТОВ «БМК»; І.О. Гагач – старший інспектор з контролю якості ПрАТ «Миронівська птахфабрика»; О.М. Нагорний – інженер-конструктор ТОВ «Вент-сервіс»; Р.В. Григор – директор ТОВ «Теплохол»; С.А. Святецька – провідний менеджер Міжнародної аудиторської компанії ЕУ; В.В. Зубань – керівниця Львівського відділення «ПрокредитБанк»; І.В. Кузьменко – директор відділення «Білоцерківське» АТ «Сенс Банк». Ці імена – лише невеликий абзац в історії наших досягнень...

Коледж також пишається випускниками, які знайшли своє покликання у науковій роботі: Г.П. Дмитровська, О.М. Гавва – доктори технічних наук; Г.В. Калініна – кандидат технічних наук; В.Г. Скибітський, В.А. Томчук – доктори ветеринарних наук; О.А. Хіцька, Л.М. Соловійова – кандидати ветеринарних наук; Л.П. Хахула – кандидат педагогічних наук; Т.В. Сокольська – доктор економічних наук; О.О. Драган, М.А. Однорог – кандидати економічних наук.

Початок.

Продовження на 4 стор.

ВІСІМДЕСЯТИЙ ЮВІЛЕЙ ПРОФЕСІЙНОСТІ, ДОСВІДУ, УСПІХУ

Закінчення.
Початок на 3 стор.

Уклінно схилиємо голови перед випускниками, які віддали найдорожче – свої життя за волю і незалежність України у боротьбі з ворогом: **Андрєв Аркадій, Блінов Ігор, Бондар Володимир, Демко Сергій, Довгий Олександр, Кваша Антоніна, Майструк Василь, Масло Дмитро, Павленко Артем, Плаксюк Юрій, Чухерик Андрій.**

Схилиємо голови перед випускниками, які сьогодні захищають незалежність

нашої країни у боротьбі з російською агресією.

У день 80-літнього ювілею коледжу є складовою частиною потужного закладу – Білоцерківського національного аграрного університету. Педагогічний колектив коледжу завдячує ректору, доктору економічних наук, професору Олені Анатоліївні Шуст та усьому колективу Білоцерківського НАУ за підтримку щодо підвищення фахової майстерності викладачів коледжу, можливість залучати студентів до наукових пошуків і працювати у сучасних уні-

верситетських лабораторіях, користуватися фондами наукової бібліотеки.

Викладачі коледжу – згуртована команда однодумців. Переважна більшість – спеціалісти вищої кваліфікаційної категорії, викладачі-методисти, які діляться досвідом у творчих групах, школі професійної адаптації, проводять авторські майстер-класи. Викладачі коледжу неодноразово ставали переможцями та лауреатами всеукраїнських професійних конкурсів: «Педагогічні інновації», «Педагогічний ОСКАР», «Викладач року», «Куратор року».

Сприятливу атмосферу для навчання, так і саморозвитку генерує директор коледжу Ольга Миколаївна Харчишина, яка очолює навчальний заклад.

Національна загартованість, громадянська активність, лідерські здібності, ініціативність, креативність – такі риси притаманні нашим студентам, що свідчить про їх виваженість та готовність рухатися обраним шляхом!

**С.П. Гурський,
Н.П. Бондар,
викладачі коледжу**

90 РОКІВ КАФЕДРИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА І М'ЯСА

У жовтні 2024 року виповнилось 90 років кафедрі технології виробництва молока і м'яса.

За роки існування співробітники кафедри викладали понад 20 дисциплін. Основні з яких – скотарство, конярство, вівчарство, бджільництво, технологія виробництва молока і яловичини, спеціалізоване

м'ясне скотарство, моделювання технологічних процесів тваринництва та ін.

Головний напрям навчально-методичної роботи співробітників кафедри за всю історію – це напрям її лідерів – академіка М.Д. Потьомкіна, професорів П.А. Соловйова, К.С. Бірюкової, Є.І. Адміна,

М.М. Луценко та інших – розроблення і удосконалення методів ведення молочного і м'ясного скотарства та інших дисциплін. Співробітниками кафедри видано понад 25 книг, підручників, посібників, монографій, отримано 30 авторських свідоцтв і патентів, розроблено 20 рекомендацій, затверджених

у Міністерстві аграрної політики та продовольства України. Шість викладачів є співавторами типових програм з різних дисциплін.

Сьогодні основним завданням НПП кафедри у навчальному процесі є формування професійних знань, умінь та навичок студентів відповідно до європейських стан-

дартів. У науковій роботі основними завданнями НПП кафедри є розроблення і удосконалення технологічних елементів і технології виробництва продукції тваринництва в умовах глобальних кліматичних змін і воєнного стану.

Л.Т. Косіор, доцент, кандидат сільськогосподарських наук

ЛІСІВНИК-ЮВІЛЯР

6 жовтня Івану Даниловичу Василенку – лісівнику, науковцю, викладачу, вчителю, колезі виповнюється 85 літ. Із 1977 до 2008 роки він працював на посадах асистента та доцента агрономічного факультету Білоцерківського НАУ. Викладав лісівництво та інші дисципліни. Загальний трудовий стаж ветерана – 50 років. Він автор і співавтор 70 науково-методичних праць. Серед них – винахід у селекції верб, 4 статті в академічному виданні «Український ботанічний журнал». Деякі матеріали включають 30 – 38-річні дослідження. Природознавець вивчав прогнози з визначення статі в насінні тополь, яка у зрілих деревах підтвердилася на 94 – 98 %. Лісівник, кандидат с.-г. наук, проводив селекцію дерев. У співпраці з колегами розробив методи боротьби з пухом і омелою на тополях. А запропонований разом з однодумцями новий спосіб омоложення кущів дозволяє збільшити їх вік у 2 – 3 рази. Нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ за вирощування швидкоростучих живців гібридних тополь і верб.

Здобутки ювіляра позитивно оцінили вчені-лісівники 4 країн Європи і 1 – Азії та висловили схвальні відгуки від роботи Івана Даниловича.

Доктор с.-г. наук, біолог В.В. Мацкевич в 2008 р. ознайомився зі 7 статтями ювіляра і констатував, що ці матеріали з певними доопрацюваннями можуть лягти в основу для досліджень докторської дисер-

тації. Академіки Лісівничої академії наук України Г.Т. Криницький, Я.Д. Фучило, А.П. Стадник, П.С. Пастернак, П.І. Молотков резюмували, що Іван Данилович залишив вагомий спадок у лісівничій галузі.

Помітний доробок ювіляра в навчально-методичній роботі. Зокрема, він – співавтор перших в Україні посібників для студентів ВНЗ з лісівничого профілю «Агрометеорологія» і «Агроріселіорація: практикум» (з індивідуальними планами на CD-диску), а також «Практикум з агрометеорології», співавтор навчального посібника «Урбоекологія та фітоселіорація». Він є провідним розробником ґрунтовних навчально-методичних видань з лісівництва й дендрології.

Свого часу популярні статті активіста-лісівника друкувалися у медіа Лубенщини, Кобеляччини, Долинщини, Білоцерківщини, Полтавщини і Кіровоградщини. Іван Данилович брав участь у різноманітних конкурсах та займав призові місця.

Вважаємо, що ювіляр – віддана своїй справі, працююча, наполеглива, відповідальна особистість. Вітаючи іменинника, справжнього працелюба з поважною датою, бажаємо йому і рідним Божого благословіння, здоров'я, добробуту, мирного неба, приємних буднів і свят!

Л.М. Філіпова, В.В. Мацкевич, О.М. Яковенко, Л.М. Карпук, Ю.В. Федорук, Т.П. Лозінська, учні, викладачі, В.С. Клименко, В.І. Купчик – ветерани університету

КИЇВСЬКИЙ ЛІСОСТЕП СТАЄ СТЕПОМ

Як ніколи в цьому році Аграрії одержали прекрасний урожай баштанних культур, особливо кавунів і динь. Проте, у багатьох цей факт викликає низку запитань. Одні віддають перевагу сортам, інші – строкам посіву та висаджуванню розсадою цих культур. Найоб'єктивнішою є відповідь, що, починаючи з третьої декади червня, липень і майже весь серпень стали за кількістю годин сонячного світла дуже подібними до південних, тобто, степових кліматичних умов. Саме таку інформацію отримано від Білоцерківської агрометеостанції. Збільшення кількості сонячних днів

і різке зменшення опадів за такий період створили надзвичайно складні умови для фруктових дерев. Щоб вижити, такі дерева скидають плоди, а ті, які залишаються, стають малими та деформованими. На гілках, розміщених з південної сторони, дерева навіть печуться.

Не важко припустити, що через відповідний, можливо, тривалий період, наші яблука та груші будуть як лимони, мандарини й апельсини у товстій захисній шкірці, яка захищатиме їх від перегріву на сонці.

За таких умов полив дерев є необхідним і таких систем існує багато! Це і

прямий полив під дерево, дощування, крапельний полив. Можливе і закопування біля стовбура дерева труби діаметром 10 см й довжиною 30 – 40 см. Важливо з боків цієї труби зробити додаткові отвори для більш ефективного проникнення води в ґрунт.

Важливо наголосити, що ніяких засобів захисту в саду не варто проводити за винятком обприскування персиків бордоською рідиною ранньою весною.

До поливу необхідно приступати завчасно. Сухий ґрунт, як відомо, значно гірше поглинає воду, ніж вологий.

Степова зона поширюється на лісостепову і зону полісся зі швидкістю 150 – 200 км у рік. Отже, якщо раніше продукція саду була дешевою, баштанні культури не завжди досягали у наших умовах, то різка зміна кліматичних умов змушує переглянути технології вирощування.

Стає необхідним постійне удосконалення технологій вирощування не тільки плодівих і баштанних культур, а й сільськогосподарських.

**В.І. Дубовий,
в.о. завідувача кафедри загальної екології та ектофології, професор**

Творчими рядками БНАУ

РІДНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ (ПОСВЯТА)

На площі Волі, на Соборній,
У серці Київської Русі,
У Білій Церкві неповторній –
Храм науки в златі і красі.
Покоління студентів – тисячі,
З Сонцем сідаймо за парти,
Добра і світла збирачі.
Знаємо й серйозне, чуємо жарти...
Шлях вибраний від серця,
Крокуємо разом у світі,
Черпаємо знань із чистого озера,
Тут долю в юності знайти.

В.П. Лясога, зав. каф. ветеринарно-санітарної експертизи, гігієни продуктів тваринництва та патологічної анатомії імені Й.С. Загаєвського

У кожного стежки-дороги,
Далекий шлях і все життя...
Альма-матері пороги
Душевні, щирі каяття.
Науки, людськості, братерства
Навчає ВУЗ в усі часи,
Професійності й партнерства –
Частку серденька даси.
О, Сонце-світ, доле широка,
А в них лиш діти ми твої.
Йдемо! Постава висока
В мирні, щасливі й заможені краї!

Розбите знову в друзки наше завтра,
Живий і дихаєси, а ніби зовсім й ні.
Де сили брати витримати все це,
Криваві сльози осені, як данина війні.
Ридає мати, виглядає додому сина,
Ще вчора: «Ма, привіт!», сьогодні – пустота.
Молилась щиро, Господа просила,
Невже він не почув? Молитвонька не та?!
Об скло крилом торкнулася пташина,
Як хочеться, щоб добрим був цей знак,
Ну а душа, що ангелом злетіла,
Свій вічний спокій віднайшла на небесах.
А вірші пише не лише кохання,
Іх пишуть сльози, а римеє жалє,
І вибухи, що прорізають ранок,
Несказане прости, забуте – процавай.
А вірші пише не лише осяйна радість,
Іх пише відчай, а диктує страх,
І повідомлення, відправлені в нікуди,
Та одинокий білокрилий птах.
А вірші пише не лише усмішка-настрій,
Іх шепчуть у граніті імена,
І очі, у яких світилося майбутнє
Та залишилась вічність молода.
А вірші пише не лише віра у завтра,
Іх кров'ю пише зранена земля,
Вона в небес благає порятунку:
«О, дайте сил, терпіння вже катма!»

О.М. Харчишина, директор технологічно-економічного фахового коледжу БНАУ

Адреса редакції:
Соборна площа, 8/1, м. Біла Церква Київської обл., 09117,
тел.: (04563) 5-12-88;
e-mail: redakciaviddil@ukr.net
Електронна версія газети на сайті університету
<http://www.btsau.edu.ua>

Газета «Університет»
Відповідальна за випуск О.В. Славінська
Редактор І.О. Масльон
Технічний редактор В.С. Мельник
Коректор: О.В. Славінська

За достовірність інформації відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати текст.
Комп'ютерна верстка. Ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-03973.
Підписано до друку 29.12.2024 р. Тираж 1000